

REFERAT Miljøudvalget d. 15-08-2023

Mødedato Tirsdag d. 15. august 2023 kl. 12:00

Mødested Besigtigelse + Møde på Rødekro Kro

Mødedeltagere Karsten Byrgesen, D, Michael Nielsen, C, Preben Friis-Hauge,
V, Annette Lundgaard, V, Martin Schmidt Konradsen, Ø, Poul Erik
Jensen, A, Simon Sharif Chowdhury, A (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Besigtigelse i råstofgrav.....	3
Godkendelse af høring af forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kol	4
Godkendelse af miljøkonsekvensrapport for Røllum Grusgrav i Aabenraa Kommune.....	6
Godkendelse af forslag til kommissorium for den politiske følgegruppe for råstoffer og klimatilpasning	8
Orientering om forespørgsel om etablering af klima-lavbundsområde i et interesseområde for sand,	10
Orientering om aktuelle sager.....	12
Eventuelt.....	13
Næste møde.....	14
Underskriftsside.....	15

Punkt 1: Besigtigelse i råstofgrav

23/363

Sagsfremstilling

På baggrund af miljøudvalgets ønske om en besigtigelse i en råstofgrav afholdes der en besigtigelse af 1 times varighed hos Bedsted Lø Grusværker ved Rødekro, hvor ejeren vil fortælle og vise rundt i en råstofgrav.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 15-08-2023

Til orientering.

Fraværende Simon Sharif Chowdhury, A

Punkt 2: Godkendelse af høring af forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune

22/13181

Resumé

Den 27. februar 2023 besluttede regionsrådet, at der skal udarbejdes et plantillæg for interesseområdet ved Viuf III i Kolding Kommune, og at der skal indkaldes idéer og forslag til plantillæggets indhold i otte ugers offentlig høring.

Høringen er nu overstået, og regionen har modtaget seks bemærkninger i høringsperioden. På baggrund af de indkomne høringssvar samt de tilkendegivelser, der er beskrevet i råstofplanen, har administrationen lavet et forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune. Planforslaget er ledsaget af en miljørapport.

Administrationen indstiller, at miljøudvalget anbefaler regionsrådet at sende forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune, samt den tilhørende miljørapport, i otte ugers offentlig høring fra den 29. august til den 17. oktober 2023.

Sagsfremstilling

I Råstofplan 2020 fremgår det, at regionen har til hensigt at udarbejde et plantillæg, der udlægger interesseområdet Viuf III i Kolding Kommune som graveområde, hvor der kan opnås tilladelse til råstofgravning. Det fremgår endvidere, at regionsrådet vil arbejde for, at eventuel yderligere indvinding i området sker hurtigst muligt og uden om tæt bebyggelse, da det vil være hensigtsmæssigt at udnytte råstofferne i interesseområdet, inden Kolding Kommunes byudvikling i området kommer for tæt på.

Da udbygningen af Viuf forudsætter, at råstofferne i nærheden er færdigudnyttede, er det regionens vurdering, at en fremskyndelse af muligheden for at udnytte råstofferne i Viuf III gennem et tillæg til råstofplanen, vil være med til at sikre en hensigtsmæssig byudvikling.

Regionsrådet besluttede på mødet den 27. februar 2023, at plantillægget ved Viuf III skal udarbejdes, og at der i forbindelse hermed skulle indkaldes idéer og forslag til plantillæggets indhold. Den offentlige høring forløb fra den 1. marts til den 26. april 2023. Regionen har modtaget seks bemærkninger i høringsperioden fra henholdsvis fire borgere, Kolding Kommune og Museum Sønderjylland.

De indkomne høringssvar kan ses i [regionens høringsportal](#) eller i bilag 3 til dagsordenspunktet.

Administrationens vurdering

På baggrund af miljøvurderingen og de indkomne høringssvar, vurderer administrationen, at forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune kan vedtages. Administrationen foreslår, at der udlægges et areal, der i forhold til interesseområdet er afgrænset efter beskyttelseszonen omkring en gravhøj.

Derudover foreslår administrationen, at det er en forudsætning for udlægget, at der ansøges om råstofgravning på arealet inden for en tidsfrist på tre år, samt at vejadgangen til overordnet vej sker uden om den tætte bebyggelse. Administrationen vurderer, at forudsætningerne er nødvendige for at tilgodese en hensigtsmæssig byudvikling mellem landsbyerne Viuf og Almind.

Administrationens forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune er vedlagt som bilag. Planforslaget er ledsaget af en miljørapport, som også er vedlagt som bilag.

Planproces

Beslutes det at sende planforslaget og forslag til miljørapport i otte ugers offentlig høring, får alle muligheden for at komme med deres bemærkninger til planforslagets indhold. Der planlægges også et informationsmøde midtvejs under høringen i samarbejde med Kolding Kommune og borgergruppen. Informationsmødet vil blive afholdt i Kolding den 27. september 2023.

Først når høringen er forbi, skal det endeligt besluttes, om forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune skal godkendes.

Klimavurdering

Beslutningen om, hvorvidt forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune, samt tilhørende miljørapport, skal sendes i otte ugers offentlig høring, har ikke i sig selv betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles, at miljøudvalget anbefaler regionsrådet:

At det godkendes, at forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune med tilhørende miljørapport, sendes i otte ugers offentlig høring fra den 29. august til den 17. oktober 2023.

Beslutning i Miljøudvalget den 15-08-2023

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Bilag

Forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune

Viuf III Miljørapport m bilag

Høringssvar fra indkaldelse af idéer og forslag

Fraværende Simon Sharif Chowdhury, A

Punkt 3: Godkendelse af miljøkonsekvensrapport for Røllum Grusgrav i Aabenraa Kommune

22/18686

Resumé

Andreas Jensen Sten- og Grusforretning ApS har ansøgt om udvidelse af deres nuværende grusgrav Røllum Grusgrav i Aabenraa Kommune. Det ansøgte areal er på 35 ha. Når det ansøgte areal er på mere end 25 ha, er der krav om, at ansøger skal lave en miljøkonsekvensrapport.

Miljøkonsekvensrapporten vurderer grusgravens påvirkninger på det omkringliggende miljø. Miljøkonsekvensrapporten vurderer, at driften inklusiv udvidelsen af grusgraven ikke påvirker miljøet væsentligt.

Administrationen indstiller, at miljøudvalget godkender, at miljøkonsekvensrapporten for Røllum Grusgrav kan danne grundlag for råstof tilladelsen.

Sagsfremstilling

Andreas Jensen Sten- og Grusforretning ApS har den 6. april 2022 søgt om en 15-årig tilladelse i forbindelse med en udvidelse samt fortsat drift af Røllum Grusgrav, da området, som deres nuværende tilladelse omfatter til at grave ud, er ved at være gravet i bund. Det ansøgte areal er på 35 ha og er udlagt som graveområde i Råstofplan 2020. Når det ansøgte areal er på mere end 25 ha, er der krav om, at ansøger skal udarbejde en miljøkonsekvensrapport.

Miljøkonsekvensrapporten vurderer påvirkningen af driften, inklusiv udvidelsen på det omkringliggende miljø ud fra forskellige emner afgrænset af regionen. Det er emner som fx grundvandspåvirkning, støj, trafik og de særligt beskyttede bilag IV-arter.

Indholdet i miljøkonsekvensrapporten

Den tidligere tilladelse indeholdt gravning over grundvandsspejl. Der søges nu om at indvinde 300.000 m³ sand, sten og grus årligt, hvoraf 250.000 m³ er under grundvandsspejlet. Der vil blive gravet cirka 20-25 meter under terræn. Driftstiden vil være kl. 7-16 mandag til fredag, og læsning samt udlevering vil foregå mellem kl. 6-17 mandag til fredag.

Ifølge trafikvurderingen i miljøkonsekvensrapporten vil stigningen af lastbilstransporter være af underordnet betydning, da det forventes, at beboerne langs vejen ikke vil bemærke den øgede lastbiltrafik.

Der er udarbejdet støjberegning i forbindelse med ansøgningen. Beregningen viser, at de vejledende grænseværdier for ekstern støj fra virksomheder overholdes på nær ved nærmeste beboelse, som Andreas Jensen Sten- og Grusforretning ApS selv ejer. Bygningen vil derfor under indvindingen blive brugt til anden anvendelse end beboelse.

Der er ikke beskyttet natur (naturbeskyttelseslovens §3) inden for det ansøgte areal, men der er en beskyttet mose tæt på den nordlige del af udvidelsen samt en beskyttet sø øst for det ansøgte projekt. Søen er levested for den særligt beskyttede bilag IV-art løgfrø. I miljøkonsekvensrapporten vurderes det på baggrund af erfaringer fra andre grusgrave, at indvinding under grundvandsspejl ikke påvirker nærtliggende søer mere, end der naturligt forekommer på en sæson. På grund af løgfrøen vil der blive opsat paddehegn langs kanten til indvindingsområdet, så løgfrøen ikke kan vandre ind på indvindingsarealet.

Indvinding af sand, grus og sten støver. I miljøkonsekvensrapporten vurderes det, at støv ikke vil være til væsentlig gene for naboer, da støvgenerne håndteres med vanding mm. Endvidere vil selve produktionen og kørslen løbende flytte længere mod øst og længere væk fra Røllum by.

Efter indvinding skal der efterbehandles til sø og natur. Flere steder uden tilbageførsel af muld, så der er mulighed for udvikling af næringsfattig natur.

Hvad er der kommet ind under den offentlige høring af miljøkonsekvensrapporten?

Den offentlige høring har fundet sted fra den 26. april til 21. juni 2023. Der er indkommet bemærkninger fra en borger og tre myndigheder: Aabenraa Kommune, Haderslev Stift og Museum Sønderjylland. Museum Sønderjylland og Haderslev Stift har intet yderligere at bemærke. Borgeren er bekymret for støv, hvilket opleves fra den nuværende grusgrav. Aabenraa Kommune har nogle opmærksomhedspunkter i forhold til en eventuel påvirkning af søen samt grundvandet.

Administrationen vurderer, at bemærkningerne vedrørende støv kan håndteres med vilkår i tilladelsen, hvor det eksempelvis kræves, at der vandes ved behov. Administrationen vurderer, at bemærkningerne fra Aabenraa Kommune kan imødekommes ved en præcisering fra ansøger samt ved vilkårsstillelse i selve råstoftilladelsen.

Regionsrådet delegerede på mødet den 24. januar 2022 beslutningskompetencen til Miljøudvalget til at godkende, at miljøkonsekvensrapporten kan danne grundlag for administrationens råstoftilladelse.

Klimavurdering

Beslutningen vedr. godkendelse af miljøkonsekvensrapporten for Røllum Grusgrav har ikke i sig selv betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles,

At Miljøudvalget godkender, at miljøkonsekvensrapporten for Røllum Grusgrav kan danne grundlag for råstoftilladelsen.

Beslutning i Miljøudvalget den 15-08-2023

Indstillingen blev tiltrådt.

Bilag

Oversigtskort Røllum Grusgrav

Miljøkonsekvensrapport Røllum Grusgrav

Bemærkninger til Miljøkonsekvensrapport Røllum Grusgrav.pdf

Fraværende Simon Sharif Chowdhury, A

Punkt 4: Godkendelse af forslag til kommissorium for den politiske følgegruppe for råstoffer og klimatilpasning ved Vadehavet

16/32659

Resumé

Regionsrådet udpegede på mødet den 10. januar 2022 medlemmer til en politisk følgegruppe for råstoffer til klimatilpasning ved Vadehavet. Følgegruppens formål er at styrke dialogen og samarbejdet på tværs af Vadehavskommunerne, Nationalpark Vadehavet og Region Syddanmark om tilpasning til de klimaforandringer, der forventes ved Vadehavet. Det indstilles, at vedlagte forslag til kommissorium godkendes.

Sagsfremstilling

I 2017 blev der nedsat en politisk følgegruppe for råstoffer til klimatilpasning. Formålet var, at følgegruppen skulle følge regionens planlægningsarbejde for løbende i processen at kunne komme med politiske og strategiske indspil om lokale forhold og hensyn. Der blev nedsat en gruppe med repræsentanter fra de fire Vadehavskommuner (Esbjerg, Fanø, Tønder og Varde), Nationalpark Vadehavet og Region Syddanmark.

Målet var, at det skulle sikres, at der er forsyning med råstoffet klæg, der anvendes til vedligehold, forstærkning og eventuelt udbygning af digerne ved Vadehavet. På det tidspunkt var der alene udlagt små graveområder for klæg i den nordlige del af Tønder Kommune.

Dette planlægningsarbejde er blevet en del af det samlede arbejde med Råstofplan 2020, som blev vedtaget i juni 2021. Det har medført, at der i Råstofplan 2020 nu er udlagt syv nye graveområder fordelt langs vadehavskysten mellem Esbjerg og Højer. Følgegruppen har undervejs også rettet henvendelse til miljøministeren med ønske om prioritering af området og en ny vurdering af behovet for klimatilpasning.

Miljøstyrelsen har sideløbende udgivet risikovurderingsværktøjet ”Kystplanlægger”, der kortlægger konsekvenser og kommer med vejledende forslag til initiativer, herunder hvor der er behov for stærkere diger ved Vadehavet. Risikovurderingsværktøjet peger på, at der i de kommende år flere steder er behov for digeforstærkning og andre tiltag, så vadehavsområdet kan tilpasses de klimaforandringer, der kommer. Der er derfor fortsat grund til tæt dialog og samarbejde mellem de involverede myndigheder og interessenter.

Administrationen fremlægger vedlagte forslag til et nyt kommissorium, hvor formålet er at styrke dialogen og samarbejdet på tværs af Vadehavskommunerne, Nationalpark Vadehavet og Region Syddanmark om tilpasning til de klimaforandringer, der forventes ved Vadehavet.

Regionsrådet har udpeget Poul Erik Jensen som formand og Karsten Byrgesen som medlem af den politisk følgegruppe for råstoffer og klimatilpasning ved Vadehavet.

Når der er vedtaget et kommissorium, vil administrationen bede de øvrige interessenter udpege medlemmer til følgegruppen, hvorefter der forventeligt kan indkaldes til et første møde i fjerde kvartal 2023.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, men sagen understøtter den nuværende klimastrategi vedrørende klimatilpasning.

Indstilling

Det indstilles at udvalget anbefaler regionsrådet:

At forslag til kommissorium for den politiske følgegruppe for råstoffer og klimatilpasning ved Vadehavet godkendes.

Beslutning i Miljøudvalget den 15-08-2023

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Bilag

Forslag til opdateret kommissorium - Råstoffer og klimatilpasning ved Vadehavet

Fraværende Simon Sharif Chowdhury, A

Punkt 5: Orientering om forespørgsel om etablering af klima-lavbundsområde i et interesseområde for sand, grus og sten #

23/830

Resumé

I råstofplanen reserveres arealer til råstofindvinding. Det betyder at kommunen, som udgangspunkt ikke kan give tilladelse til en ændret arealanvendelse, der forhindrer råstofindvinding.

Regionen er blevet kontaktet af en borger, der ønsker at lave et klima-lavbundsprojekt i et interesseområde for sand, sten og grus. Administrationen vurderer, at projektet vil hindre råstofindvinding i fremtiden, hvorfor det vil være i strid med råstofplanen.

Miljøudvalget orienteres om sagsforløbet og de betragtninger, der ligger til grund for vurderingen.

Sagsfremstilling

Administrationen er blevet kontaktet af en borger, der har søgt Miljøstyrelsen om tilskud til et klima-lavbundsprojekt i et råstofinteresseområde for sand, grus og sten øst for Ribe, jf. vedlagte kortbilag. Regionen har lavet geologisk kortlægning i området i 2018-2019. Kortlægningen viser, at der er en råstofressource på arealet.

Det er Miljøstyrelsen, der administrerer tilskudsordningen til klima-lavbundsprojekter. Administrationen har i sommeren 2022 været i dialog med både borgeren og Miljøstyrelsen om det konkrete projekt. Administrationen har på det tidspunkt fortalt begge, at det vurderes, at etableringen af et klima-lavbundsområde vil hindre udnyttelsen af råstoffer på arealet, og at en tilladelse til projektet derfor vil være i strid med råstofplanen. Det skyldes, at hvis der opnås tilskud til projektet, vil arealet pålægges en række bindinger. Bindingerne skal sikre, at arealet forbliver et vådt område, hvor den kulstofrige jord i overfladen forbliver under vand og ikke forstyrres. Det er i modsætning til eksempelvis solceller, som kan betragtes som en midlertidig, om end langvarig, beslaglæggelse af råstofressourcen.

Borgeren har efterfølgende - i samråd med Miljøstyrelsen - fået udarbejdet en forundersøgelse for projektet. Forundersøgelsen er nu færdig og viser, at det er et udmærket sted til et klima-lavbundsprojekt.

Det ændrer imidlertid ikke på råstofinteressen eller på administrationens vurdering af, at projektet vil hindre råstofindvinding i fremtiden. Det er derfor fortsat administrationens vurdering, at en tilladelse til projektet vil være i strid med råstofplanen.

Borgeren har fortalt om sagen ved foretræde for miljøudvalget på mødet den 6. juni 2023. Administration er fortsat i dialog med Miljøstyrelsen og borgeren, og der blev afholdt et møde med begge før sommerferien.

Interesseområder for sand, grus og sten og andre anvendelser

Der er udlagt forholdsvist store interesseområder nær Ribe. Hidtil har tilgangen i råstofplanen til interesseområder været at sikre store arealer, hvor der forventes råstofressourcer. Det er for at have arealer, hvor det også længere ude i fremtiden er muligt at indvinde råstoffer, da de som udgangspunkt friholdes fra en ændret arealanvendelse, der vil hindre en fremtidig udnyttelse af råstofferne.

Det er administrationens vurdering, at der ikke er tale om et forhold af underordnet karakter, hvis projektet realiseres. Selvom der i det konkrete projekt kun er tale om 11 ha ud af et interesseområde på 260 ha, og det ikke på nuværende tidspunkt kan slås fast, hvornår det bliver aktuelt at udnytte ressourcen, er der tale om en permanent beslaglæggelse af en veldokumenteret ressource. Såfremt regionen accepterer projektet, vil det være vanskeligt at argumentere mod andre ønsker om at beslaglægge veldokumenterede ressourcer til forskellige formål.

Miljøudvalget har delegation til at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan, mens administrationen har delegation til at give udtalelser til kommuner om arealanvendelser i relation til råstofplanen, herunder i sager af underordnet karakter at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan.

Klimavurdering

Hvis ressourcebeskyttelsen fastholdes, vil det ikke være muligt at etablere klima-lavbundsprojektet med de bindinger, der i dag pålægges. Det vil betyde, at der skal gennemføres klima-lavbundsprojekter andre steder, for at opnå samme CO₂-reduktion.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 15-08-2023

Til orientering.

Bilag

Kortbilag - Klima-lavbundprojekt ved Ribe

Fraværende Simon Sharif Chowdhury, A

Punkt 6: Orientering om aktuelle sager

23/363

Sagsfremstilling

Administrationen orienterer på mødet om følgende sager:

- Ophævelse af retningslinie 7.5.1. i Råstofplan 2020.
- Status på klagesag i Nr. Hostrup.
- Status for generationsforureningerne.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 15-08-2023

Administrationen orienterede om ophævelse af retningslinie 7.5.1. i Råstofplan 2020 og klimafolkemøde den 31. august - 2 september 2023, hvor der bl.a. er en samtalesalon om mindreforbrug af råstoffer. Endvidere gav administrationen en status på klagesag i Nr. Hostrup og for generationsforureningerne.

Fraværende Simon Sharif Chowdhury, A

Punkt 7: Eventuelt

23/363

Beslutning i Miljøudvalget den 15-08-2023

Intet.

Fraværende Simon Sharif Chowdhury, A

Punkt 8: Næste møde

23/363

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 12. september 2023 kl. 13.00-16.00 i regionshuset.

Mødeplanen for resten af 2023:

- Tirsdag den 10. oktober 2023 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 14. november 2023 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 5. december 2023 kl. 11.00-14.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 15-08-2023

Næste møde er tirsdag den 12. september 2023 kl. 13.00-16.00 i regionshuset.

Fraværende Simon Sharif Chowdhury, A

Punkt 9: Underskriftsside

23/363

Fraværende Simon Sharif Chowdhury, A